

Natura 2000-handleplan 2016–2021

Kimmelkær Landkanal

Natura 2000-område nr. 71

Habitatområde H178

Titel: *Natura 2000-handleplan – Kimmelkær Landkanal*
Udgiver: *Ringkøbing-Skjern Kommune*
År: *2017*
Forsidefoto: *Ringkøbing Amt*
Kort: © *Ringkøbing-Skjern Kommune, Miljøstyrelsen*

Må citeres med kildeangivelse.

Ringkøbing-Skjern Kommune

Indholdsfortegnelse

Resumé.....	4
Baggrund.....	5
Redegørelse for gennemførelse af seneste handleplan	6
Behov for indsatser	6
Indsatser fordelt på aktør.....	6
Prioritering af den forventede indsats	7
Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse	7
Bilag 1: Indsatsprogram og sammendrag af den statslige Natura 2000-plan	7
Bilag 2: Naturtyper og arter på udpegningsgrundlag.....	8
Bilag 3: Kortbilag.....	9

Resumé

Handleplanen for Kimmelkær Landkanal beskriver den indsats, der skal igangsættes i Natura 2000-området inden udgangen af 2021.

Natura 2000-området består af et habitatområde. Mål og indsats for udpegningsgrundlaget for habitatområdet gælder kun for arealer inden for den pågældende udpegning.

Dette Natura 2000-område er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af *vandranke*.

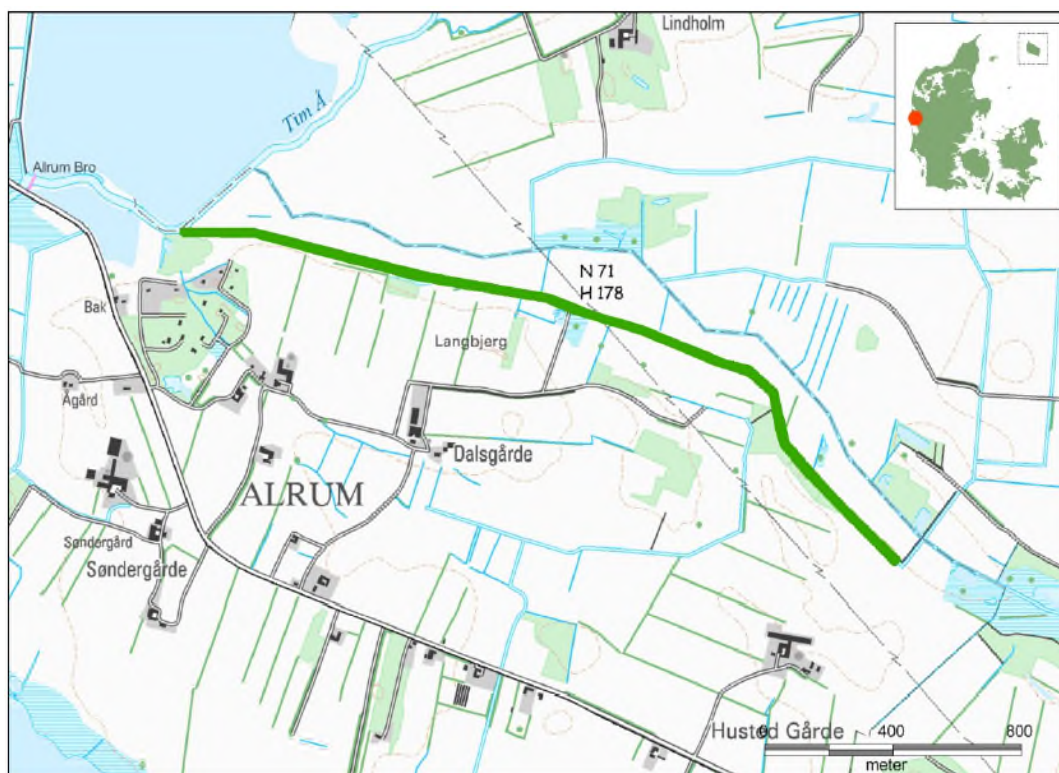
Natura 2000-planens målsætninger og indsatsprogram er væsentlige elementer i beskyttelsen af arten og af en generel sikring og forbedring af områdets naturværdier.

Kimmelkær Landkanal er beliggende på et gammelt marint forland. Landskabet veksler mellem bakkeøer og lavere liggende marint forland.

Oplandet er primært udnyttet til landbrugsformål. Kimmelkær Landkanal har et kanaliseret forløb med blød sandet bund og løber parallelt med vandløbet Star grøft. Kanalen har udløb i Tim Engso. Vandranke optræder med bestande i den nedre ende af den ca. 2,7 km lange Kimmelkær Landkanal. En mere detaljeret områdebeskrivelse findes i basisanalysen.

I Kimmelkær Landkanal er der udelukkende fokus på kanalen som levested for *vandranke*, der er national ansvarsart og opført på habitatdirektivets bilag II og IV.

Det overordnede mål for området er at *vandranke* får de bedst mulige betingelser for udbredelse og vækst i kanalen, så bestanden forbliver stabil eller stigende og kan være med til at sikre artens fortsatte eksistens i Danmark og Europa. Forvaltning af Kimmelkær Landkanal skal ske efter bedste faglige viden om optimale levevilkår for *vandranke*. Vandkvaliteten forbedres så konkurrencen fra hurtigtvoksende arter reduceres.

Figur 1. Natura 2000-områdets afgrænsning. Natura 2000-området består af habitatområde H178.

Baggrund

Miljøstyrelsen (tidligere Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning) har udarbejdet Natura 2000-planer for de 252 udpegede beskyttelsesområder, som indgår i den danske del af det europæiske Natura 2000-netværk. Planerne beskriver målene for det enkelte beskyttelsesområde og fastlægger de indsatser, der skal ske inden for planperioden 2016–2021. Natura 2000-planerne kan ses på Miljøstyrelsens [hjemmeside](#).

Ud fra Natura 2000-planerne har kommunerne udarbejdet kommunale handleplaner, som skal medvirke til at gennemføre Natura 2000-planerne for de enkelte områder. Denne handleplan er udarbejdet af Ringkøbing-Skjern Kommune på grundlag af Natura 2000-plan for Natura 2000-område N71 og habitatområde H178 Kimmelkær Landkanal.

Hver kommune er ansvarlig for de dele af handleplanen, der vedrører kommunens geografiske område på land og kystnære områder. Planlægningen for de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer varetages dog af Miljøstyrelsen og gennemføres hvert 12. år. Skovhandleplaner 2010-21 gælder således fortsat. Kommunerne og Miljøstyrelsen er hver især ansvarlige for, at handleplanerne gennemføres inden udgangen af år 2021.

Den lovgivningsmæssige baggrund for handleplanerne findes i miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 1251 af 29. september 2016), bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016) og bekendtgørelse om tilvejebringelse af Natura 2000-skovplanlægning (bekendtgørelse nr. 946 af 27. juni 2016).

Den kommunale handleplan skal ifølge lovgivningen indeholde:

- En prioritering af kommunalbestyrelsens forventede forvaltningsindsats i planperioden på baggrund af en opgørelse af behovet for konkrete forvaltningstiltag
- De forventede initiativer, som kommunalbestyrelsen vil tage for at gennemføre Natura 2000-planen, herunder en plan for interessentinddragelse.
- En oversigt over fordelingen af indsatsen mellem kommunale myndigheder, Naturstyrelsen og offentlige lodsejere.
- En redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er gennemført.

Handleplanen skal være så konkret, at dens gennemførelse kan vurderes. Dog må handleplanen ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelsen af handleplanen.

De kommunale handleplaner skal i samspil med vandplanlægningen realisere Natura 2000-planen, for så vidt angår vandbehov for de naturtyper, som er direkte afhængige af et vandøkosystem. Natura 2000-planens mål om forbedret vandkvalitet i større søer, vandløb, fjorde og kystvande realiseres gennem indsatsen i vandplanlægningen, og skal ikke indgå i de kommunale Natura 2000-handleplaner.

Den kommunale Natura 2000-handleplan er som udgangspunkt omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer (lovbekendtgørelse nr. 1533 af 10. december 2015), gældende til 16. maj 2017. For samtlige statslige Natura 2000-planer er der foretaget en strategisk miljøvurdering. Handleplanerne har et indhold, der ikke adskiller sig fra de oplysninger, som allerede er givet i de miljøvurderede Natura 2000-planer. Da handleplanen ikke sætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser eller yderligere vil kunne påvirke internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder væsentligt, har kommunen truffet afgørelse om, at der ikke er behov for en fornyet miljøvurdering.

Redegørelse for gennemførelse af seneste handleplan

De kommunale handleplaner for første planperiode har været gældende siden udgangen af 2012. Kommunen har i den mellemliggende periode arbejdet for at gennemføre den indsats, der blev beskrevet i Natura 2000-handleplanen for planperioden 2009-2015. Kommunerne ejer ikke arealer inden for Natura 2000-området. Natura 2000 handleplanen for planperioden 2009-2015 kan ses på Miljøstyrelsens [hjemmeside](#)

Nedenstående tabeller viser en oversigt over de realiserede, påbegyndte og planlagte projekter inden for Natura 2000-området.

Tabel 1. Følgende projekter er finansieret via kommunernes egne midler eller DUT-midler:

Ringkøbing-Skjern Kommune	Indsats	Kommunalt ejet	Privatejet	Til opfyldelse af retningslinje*
	<i>Grødeskæring/oprensning jf. den kommunale handleplan fra 2012 er gennemført.</i>	-	<i>Ca. 2,7 km vandløb</i>	<i>1.1 og 1.2</i>

*Se generelle og områdespecifikke retningslinjer i den Statslige Natura 2000-plan for perioden 2009-2015.

I Ringkøbing-Skjern Kommunes daglige forvaltning og administration af lovgivning, tager kommunen udgangspunkt i målsætningen for Natura 2000-området. Herved sikres beskyttelse af områdets udpegningsgrundlag jf. den generelle retningslinje 1.1 i Natura 2000-planen.

Der er ikke iværksat Life-projekter eller andre projekter inden for Natura 2000-området.

Behov for indsats

Natura 2000-planen for H178 Kimmelkær Landkanal, beskriver de konkrete mål for indsatsen. Indsatsprogrammet og sammendrag af den statslige Natura 2000-plan kan ses i bilag 1, mens arter på udpegningsgrundlag fremgår af bilag 2. Kommunen har vurderet, at den hidtidige indsats fra 1 planperiode skal fortsætte i 2. planperiode.

Den relativt hårdhændet vedligeholdelse af Kimmelkær Landkanal fortsætter således. Vandranke antages generelt at være en konkurrencesvag art, der kun vokser, hvor miljøet har lave næringsstof-koncentrationer, eller hvor der er forstyrrelser, fordi stress og forstyrrelser mindsker konkurrencen fra andre arter. Vandranke har gode vækstvilkår i Kimmelkær Landkanal, hvilket givetvis hænger sammen med vedligeholdelsen, som holde konkurrencen fra øvrige arter væk.

Kimmelkær Landkanal grødeskæres 2 gange årligt (inden 1. august og inden 15. september) fra kanalens udløb i Tim Engso til tilløb fra Star Grøft. Kanalen oprenses med mellemrum når bundkoten bevæger sig ud af regulativ fastsat dybde. Det opgravede materiale deponeres langs kanalen. Kommunen er vandløbsmyndighed og har ansvaret for at vandløbet vedligeholdes jf. regulativet.

Indsats til bedring af vandkvaliteten i overflade- og grundvand gennemføres som led i vandplanlægningen, ligesom reduktion af kvælstofdeposition sker gennem husdyrgodkendelsesloven og generelle tiltag til at mindske luftforureningen, og er således ikke en del af Natura 2000-planens indsatsprogram.

Indsatser fordelt på aktør

I Natura 2000-planen indsatsprogram kan der være retningslinjer, hvor der er behov for en nærmere afklaring af, hvem der følger op på retningslinjerne. For Kimmelkær Landkanal vil det dog udelukkende være kommunen som følger op på retningslinjerne, da kommunen er vandløbsmyndighed og varetager vandløbets vedligeholdelse. Vandløbet er dog privatejet.

Prioritering af den forventede indsats

Natura 2000-planerne 2016-2021 har fokus på:

- Sikring af naturpleje
- færdiggørelse og sikring af indsats fra planperioden 2009-2015
- sammenhæng i naturen
- levesteder for ynglefugle og bekæmpelse af invasive arter.

Den hidtidige vedligeholdelse af Kimmelkær Landkanal fortsættes som hidtil og jf. regulativet for vandløbet og jf. ovenstående.

Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes hensigt at planlægge og udføre projekterne som vist i tabel 7, og i den forbindelse tager kommunen en række initiativer for at inddrage lodsejere og andre interessenter i projekterne.

Tabel 2 viser kommunernes plan for interessentinddragelse, men der kan ske ændringer hvis det ønskes af lodsejerne, eller hvis andre forhold taler for det.

Tabel 2. Forventet plan for interessentinddragelse

Projekt navn	Initiativ	Tidsplan	Kommune
<i>Orientering af Det Grønne Råd om projektstatus</i>	<i>Kommunerne afholder møder 2-4 gange årligt</i>	<i>Ved opstart af planperioden og efterfølgende efter behov.</i>	<i>Ringkøbing-Skjern</i>
<i>Drøftelse med landbrugets organisationer ved fælles dialogmøder</i>	<i>Kommunerne afholder møder 1-2 gange årligt</i>	<i>Hele planperioden</i>	<i>Ringkøbing-Skjern</i>
<i>Personlig henvendelse til lodsejere</i>	<i>Personlig kontakt til berørte lodsejere</i>	<i>Hele planperioden</i>	<i>Ringkøbing-Skjern</i>

Bilag 1: Indsatsprogram og sammendrag af den statslige Natura 2000-plan

Indsatsprogram

Opfyldelsen af habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivernes krav om gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, som direktiverne omfatter, er en opgave, som strækker sig over flere planperioder. Det er derfor nødvendigt at prioritere indsatsen i den enkelte planperiode, således at det sikres, at Danmark efterlever de EU-retlige forpligtelser, og der kan etableres en sammenhæng mellem indsats og tilgængelige virkemidler.

Den nationale prioritering af indsatsen i 2. planperiode sigter på, at den planlagte og igangsatte indsats i 1. planperiode fastholdes og afsluttes, og der tages hånd om særligt truede naturtyper og arter, samt at der påbegyndes en strategisk indsats for langsigtet at sikre den nødvendige pleje af de lysåbne naturarealer.

Indsatsen fra de gældende planer 2009-15 videreføres. Hvis den forudsatte indsats for planperioden 2009-15 ikke er gennemført, når de kommunale handleplaner for 2. planperiode træder i kraft, forudsættes det, at den allerede igangsatte indsats færdiggøres i 2. planperiode, med mindre den udestående indsats vil være i strid med nærværende plan.

Nedenstående retningslinjer for indsatsen er opbygget efter mål- og rammestyringsprincippet, således at den statslige plan fastlægger de krav til indsatsen i planperioden, der er nødvendige for at sikre nationalt besluttede prioriteringer.

Indsats til bedring af vandkvaliteten i overflade- og grundvand gennemføres som led i vandplanlægningen, ligesom reduktion af kvælstofdeposition sker gennem husdyrgodkendelsesloven og generelle tiltag til at mindske luftforureningen, og er således ikke en del af Natura 2000-planens indsatsprogram.

Retningslinjerne er opdelt i generelle retningslinjer, der gælder for alle områder og specifikke retningslinjer for det enkelte Natura 2000-område. Til gennemførelse af planerne stiller staten en række virkemidler til rådighed, ligesom det forudsættes, at kommunerne i mindre omfang bidrager økonomisk.

Generelle retningslinjer

1.1 Myndighederne tager i deres administration af lovgivningen og deres forvaltning udgangspunkt i målsætningen for det enkelte Natura 2000-område og sikrer dermed en grundlæggende beskyttelse af udpegningsgrundlaget.

1.2 Der arbejdes for at sikre egnede levesteder for *vandranke*.

Bilag 2: Naturtyper og arter på udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område bestående af habitatområde H178.

Arter på udpegningsgrundlaget.

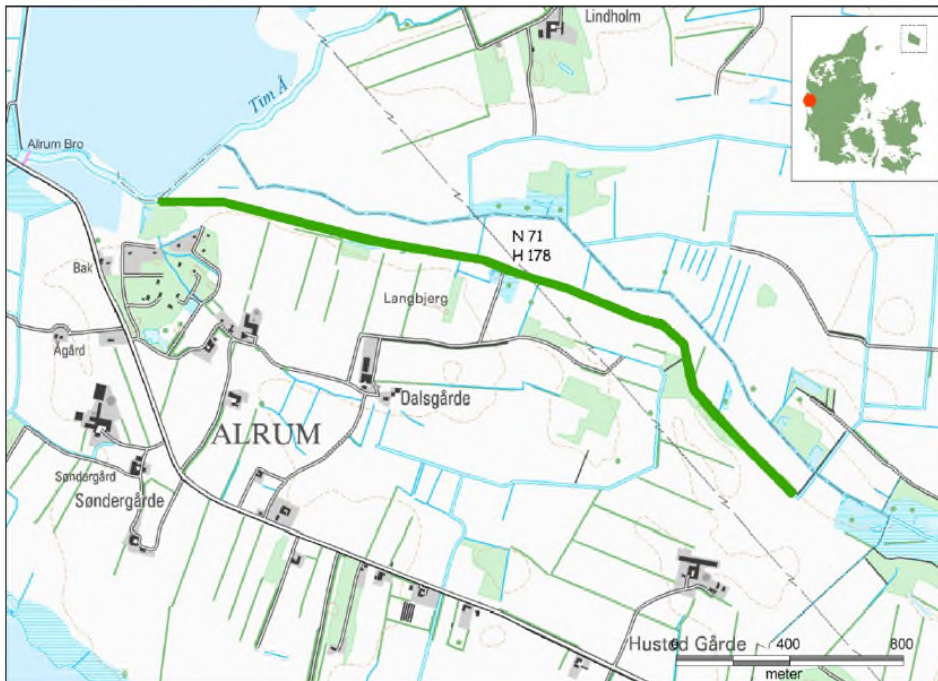
Arter:	Vandranke (1831)
---------------	-------------------------

Arten der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til talkode i habitatdirektivets bilag 2.

Der er ingen naturtyper på udpegningsgrundlaget for dette område.

Kortgrundlag, levestedskortlægning, arter og kortlægning af naturtyper kan findes via Miljøgis:
<http://miljoegis.mim.dk/spatialmap?&&profile=natura2000planer2-2016>

Bilag 3: Kortbilag

Natura 2000-områdets afgrænsning. Natura 2000-området består af habitatområde H178.

Forekomst af vandranke i Kimmelkær Landkanal på de nederste ca. 1 km inden udløbet i Tim Engso.

Ringkøbing-Skjern Kommune